

Aktuálne problémy v ochrane lesa 2014 – 23. ročník medzinárodnej konferencie

Medzinárodná konferencia „Aktuálne problémy v ochrane lesa 2014“ sa konala v dňoch 23. – 24. 4. 2014 v priestoroch Kongresového centra Kúpeľov Nový Smokovec, a. s. Organizačným garantom bola Lesnícka ochranná služba Banská Štiavnica. Hlavnou témou už 23. ročníka bolo hynutie smrečín, vzrastajúce kalamitné premnoženie lykožrúta lesklého *Pityogenes chalcographus*, pokračujúca kalamita borovic na Záhorí, poškodzovanie sadeníc smreka tvrdoňom smrekovým *Hylobius abietis* a zavádzanie nových technológií ochrany do lesníckej praxe, ako aj ohrozenie lesov Slovenska inváznymi organizmami. Tieto témy odznali počas 2 dní v 31 prezentáciách. Konferencie sa zúčastnilo 222 registrovaných účastníkov, z toho 200 len na konferencii o ochrane lesov Aktuálne problémy v ochrane lesa 2014 (vrátane 39 študentov Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene) a 22 účastníkov sa zúčastnilo aj sprievodnej medzinárodnej konferencie INMEIN. Účastníkom bol pri registrácii k dispozícii zborník referátov z konferencie s 39 článkami: Kunca, A. (ed.), 2014: Aktuálne problémy v ochrane lesa 2014. Zborník referátov z medzinárodnej konferencie konanej 23. – 24. 4. 2014 v Kongresovom centre Kúpeľov Nový Smokovec, a. s., Zvolen, Národné lesnícke centrum, 226 p. ISBN 978-80-8093-184-1.

Konferenciu otvoril generálny riaditeľ Národného lesníckeho centra Ing. Martin Moravčík, CSc. Vo svojom príhovore pripomenul úlohu Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen ako výskumnej inštitúcie, ktorá zabezpečuje aj prenos poznatkov výskumu do praxe. Túto úlohu v oblasti ochrany lesa realizuje Lesnícka ochranná služba (LOS), ktorá napr. pred 35 rokmi zavádzala do praxe metódu feromónového boja s podkôrnym hmyzom a k posledným úspešným projektom patrí zavádzanie metódy voskovania koreňových krčkov smrekových sadeníc proti tvrdoňovi smrekovému (už od jesene roku 2012). Za Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za prihovril účastníkom riaditeľ odboru štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ing. Jozef Dóczy, PhD. V príhovore vyzdvihol význam NLC ako inštitúcie s vedeckými a odbornými kapacitami pre plnenie úloh vyplývajúcich z právnych predpisov pre zabezpečenie pestovania lesov plniacich si všetky svoje funkcie. V prvom bloku odznali prezentácie špecialistov lesníckych ochranných

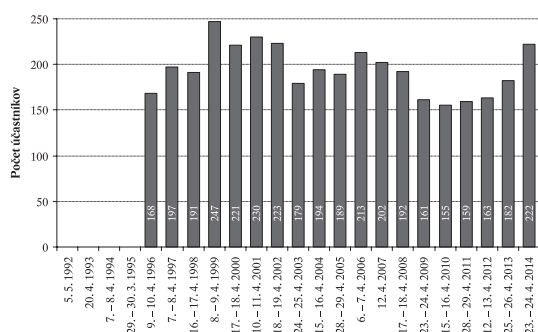
služieb zo Slovenska, Česka a Poľska o škodlivých činiteľoch v lesoch v roku 2013 a prognóze ich vývoja v roku 2014.

Druhý blok prezentácií bol venovaný 10. výročiu veternej kalamity Alžbeta z 19. 11. 2004. Išlo o udalosť, pri ktorej bolo poškodených 5,3 mil. m³ drevnej hmoty na výmere približne 25 tis. ha a kvôli tomu sa radí medzi najvýznamnejšie kalamitné udalosti v lesoch Slovenska. O skúsenostiach so spracovávaním kalamitnej hmoty a zabezpečovaním porastov informovali riaditeľ Štátnych lesov TANAP-u Ing. Peter Líška, zástupca neštátneho sektora Ing. František Pisarčík z Technických služieb mesta Spišská Belá, lesnícky výskum a jeho odborné návrhy z oblasti ochrany lesa, pestovania lesa a zariadenia lesa prezentoval Ing. Milan Zúbrik, PhD. z LOS Banská Štiavnica. K najväčším problémom pri riešení dôsledkov kalamity veľkého rozsahu patrili obmedzenia z dôvodu ochrany prírody a krajiny. Tieto poznatky zhrnul vo svojom príspevku Ing. Jozef Spevár z Lesov SR, š. p. Možnosti, ktoré prinášajú súčasné právne normy na riešenie veľkoplošných kalamít zhrnul Ing. Peter Bunčák z Okresného úradu Žilina.

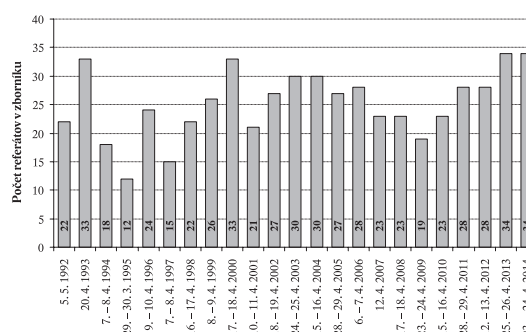
V roku 2013 pokračovalo hynutie borovic na Záhorí. O aktuálnej situácii účastníkov konferencie informoval generálny riaditeľ Vojenských lesov a majetkov, š. p., Pliešovce, Ing. Ján Jurica. Rozbor podkôrneho hmyzu, listožravého hmyzu a patogénnych húb v borovicových porastoch v roku 2013 prezentovali špecialisti LOS Banská Štiavnica Ing. Andrej Gubka, PhD., Ing. Milan Zúbrik, PhD. a Ing. Roman Leontovych, PhD.

V roku 2013 sa v oblasti Banskej Bystrice vyskytla aj veterná kalamita Matilda z 14. – 15. 3. 2013 a to v jedľových porastoch. Kalamita je zvláštna najmä tým, že poškodená bola jedľa v rubnom veku. Skúsenosti prezentovali Ing. Juraj Galko, PhD. z LOS Banská Štiavnica, ale aj Ing. Richard Weisz z Lesníckej fakulty TU Zvolen. Tento blok prezentácií bol venovaný aj pokračovaniu rozvoju metód ochrany sadeníc voskovaním pred poškodením tvrdoňom smrekovým a lykokazmi. V závere bloku Ing. Bronislava Škarbová, PhD. z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR oboznámila účastníkov konferencie s problematikou autorizácie prípravkov a zvlášť pre použitie v lesoch.

Výskumné aktivity špecialistov LOS sú už niekoľko rokov intenzívne zamerané na invázne organizmy, t. j. invázne rast-

Obr. 1. Vývoj počtu účastníkov medzinárodnej konferencie Aktuálne problémy v ochrane lesa

Obr. 2. Vývoj počtu referátov v zborníku z konferencie Aktuálne problémy v ochrane lesa

liny v lesných ekosystémoch, monitoring lykožrúta severského, monitoring výskytu krasoňov Buprestidae, kde patrí aj *Agilus planipennis*, ktorý napáda jasene v Rusku a šíri sa do Európy. O práci rastlinolekárskej kontroly dovážaného rastlinného materiálu z tretích krajín bola prezentácia Ing. Marty Magdolénovej z ÚKSÚP-u Bratislava.

Posledný, šiesty blok prezentácií bol venovaný výskumným aktivitám výskumníkov NLC - Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen, Výskumnej stanici ŠL TANAP-u v Tatranskej Lomnici ako aj Českej zemédelskej univerzite v Prahe. Odznali tu príspevky o podmienkach šírenia podkôrneho hmyzu v TANAP-e, o letovej aktivite drevokazného hmyzu, o výsledkoch monitoringu z ČMS Lesy, o lesných požiaroch za posledných 5 rokov, o spotrebe prípravkov na ochranu rastlín za posledných 20 rokov, o vplyve lesnej zveri na mladé lesné porasty na príklade javora horského a o ich ochrane pred zverou.

Záver

V roku 2014 išlo už o 23. ročník medzinárodnej konferencie o ochrane lesov, ktorú pripravujú pracovníci NLC-LVÚ Zvolen, LOS pre lesnícku prevádzku. Lesnícky výskum mal

záujem odovzdávať svoje poznatky a skúsenosti už aj v minulosti. Svedčí o tom vznik Kontrolnej a prognóznej služby v roku 1959 a od roku 1970 aj vykonávanie porád o ochrane lesov pre správcov lesov, v tom čase niekoľko lesných závodov, ktoré spravovali všetky lesy na Slovensku. Veríme, že túto tradíciu sa podarí zachovať aj v nasledujúcich rokoch a to aj vďaka organizátorom ako aj účastníkom konferencie.

Podakovanie

Tento článok ako aj 23. ročník medzinárodnej konferencie Aktuálne problémy v ochrane lesa 2014 vznikli vďaka finančnej podpore v rámci operačného programu Výskum a vývoj financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre projekty: Progresívne technológie ochrany lesných drevín juvenilných rastových štádií (ITMS 26220220120), ďalej APVV-0045-10, APVV-0268-10 a APVV-0707-12.

Andrej Kunca

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen,
Stredisko lesníckej ochrannárskej služby,
Lesnícka 11, SK – 969 01 Banská Štiavnica,
Slovenská republika, e-mail: kunca@nlcsk.org; <http://www.los.sk>